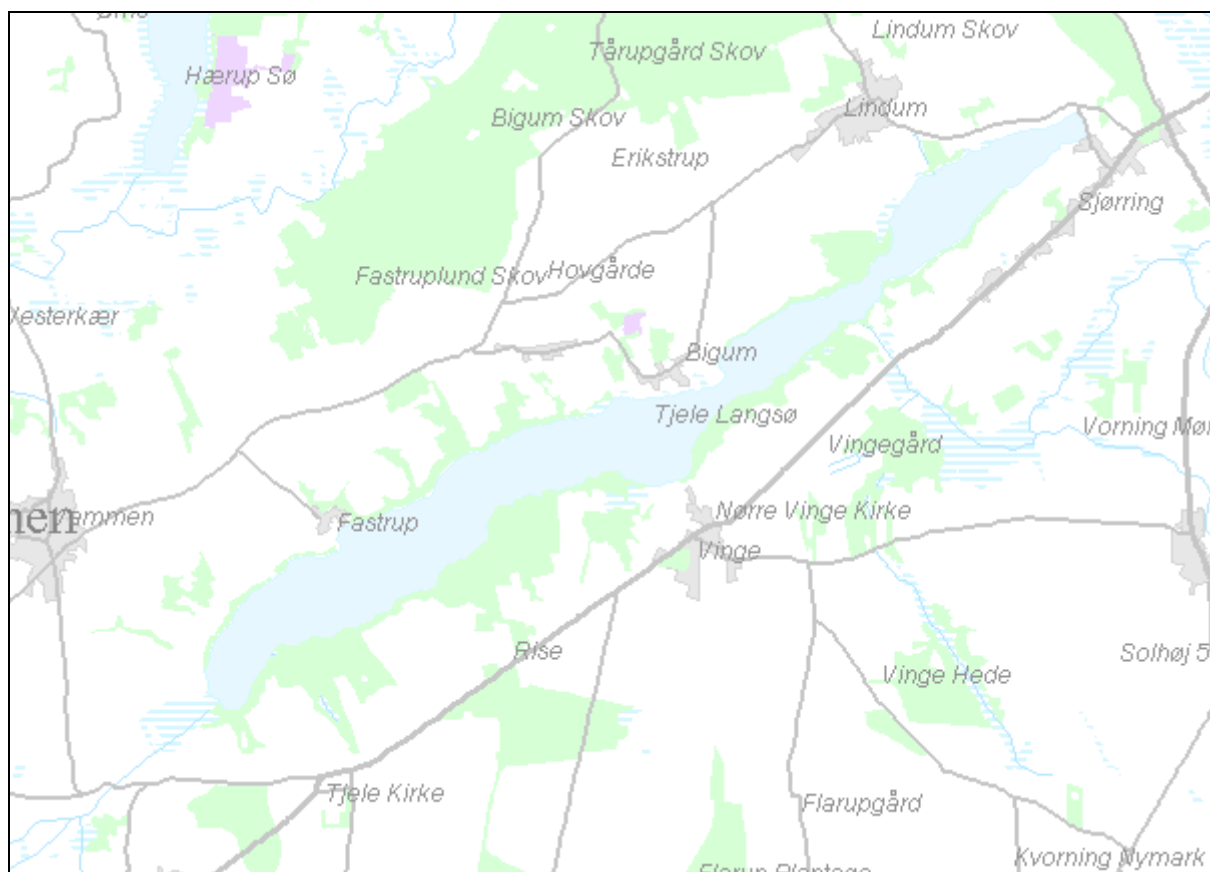

Notat for gennemførelse af projekter ved Tjele Langsø 2005/2006

Indledning

Der er planlagt en række projekter ved Tjele Langsø ved henholdsvis Vammen, Sjørring, Lindum og Bigum i forlængelse af afholdte fremtidsværksteder. Projekterne skal øge tilgængeligheden til naturen og til Tjele Langsø og få flere på tur ved og omkring søen. Ved et afholdt møde i Bigum Forsamlingshus den 27. juni 2005 blev de planlagte projektønsker diskuteret og beskrevet i hovedpunkter for hver landsby.

Områderne, hvor der ønskes etableret nye faciliteter, bygninger og stier m.v., blev besøgt af lokale initiativtagere og John Rauff Mortensen/Agroplan aps den 29. juni 2005. Efterfølgende er Agroplan aps blevet anmodet om at udarbejde et kort notat om de tiltag og anlæg, som ønskes gennemført set i relation til sagsbehandling og ansøgninger til myndigheder.

Der er indhentet oplysninger om lovmæssige forhold og myndighedsbehandling ved henholdsvis www.retsinfo.dk, www.viborgamt.dk, ved Viborg Amt og ved Tjele Kommune.

Planlagte projekter

Ved besigtigelse af områderne med de lokale initiativtagere blev der peget på en række planlagt projekter ved hvert område.

Vammen

Turen gik fra P-pladsen på det rekreative område sydøst for Vammen gennem slugten med løvtræsbevoksninger langs skrænterne ned til Tjele Langsø umiddelbart syd for campingpladsen.

Der er ønske om :

- ❖ Bålhytte og naturlegeplads på den nordøstlige skrænt i det rekreative område
- ❖ Scene på den nordøstlige side af slugten ved området, der anvendes til friluftsteater
- ❖ Badebro ved Tjele Langsø; ca. 20 m lang bro
- ❖ Åben grillplads og bålplads nær Tjele Langsø
- ❖ Toilet på arealet syd for campingpladsen
- ❖ Stiforløb fra det rekreative område ved Tjele Langsø mod syd og sydøst til Tjele

Lindum

Turen gik fra Lindum Søvej langs med agermark og over græsnings- og engarealer langs med grøften, der løber til Tjele Langsø. Nær Tjele Langsø er der overgang til videre forløb mellem agermark og engareal langs søen, og med udsyn over området mod sydvest. Stiforløbet ønskes videreført over arealerne ved Langagergård til eksisterende vej gennem skov mellem Søvig og Søvide og videre fra Søvig over/langs med mark indtil eksisterende vej langs Tjele Langsø, der fører til Bigum.

Der er ønske om :

- ❖ Stiforløb fra Lindum Søvej, sydøst for Lindum, til Tjele Langsø mod syd og videre forløb mod sydvest til Bigum

Sjørring

Turen gik fra det eksisterende grønne område ved den sydlige del af Sølandingen mod nord langs søen og retur til det grønne område.

Der er ønske om :

- ❖ Bade- og bådebro midt på søområdet langs Sølandingen, 20-25 m lang bro
- ❖ Natur-/muldtoilet nær ved bade- og bådebro
- ❖ Borde og bænke, affaldsstativer og beplantning ved det fællesejede grønne område

Regler og planlægning for Tjele Langsø og de sønære områder

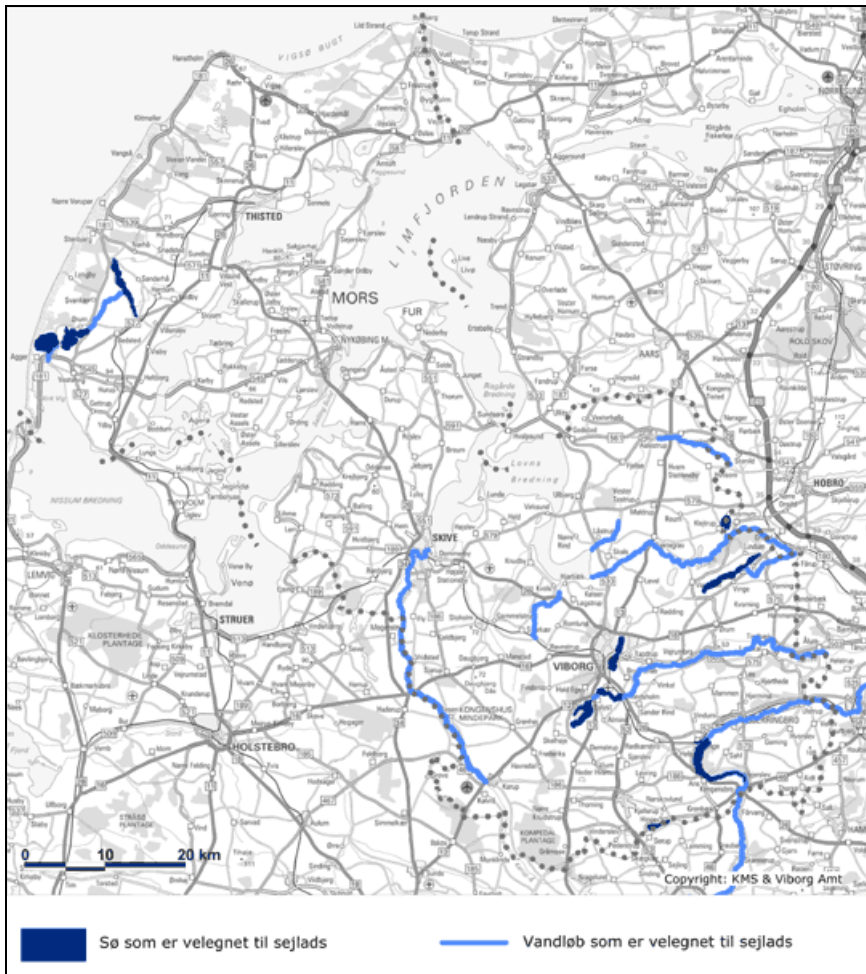
I naturbeskyttelsesloven (LBK nr. 884 af 18/08/2004) er der bl.a. bestemmelser for beskyttelse af naturtyper som søer, vandløb, heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge, overdrev m.v. Tjele Langsø er omfattet af reglerne i naturbeskyttelsesloven, hvor der bl.a. angives en beskyttelseslinje på 150 m fra søer med en vandflade på mindst 3 ha og vandløb, der er registreret med en beskyttelseslinje i henhold til tidligere lovgivning (der er angivet en række undtagelser fra reglen, men ikke undtagelser, der dækker de ønskede projekter). Der må ikke placeres bebyggelse, campingvogne og lignende eller foretages beplantning eller ændringer i terrænet indenfor beskyttelseslinjen på 150 m ifølge loven. I naturbeskyttelsesloven er der også bestemmelser for offentlighedens adgang til naturen. Amtet er myndighed ved behandling af ansøgninger i relation til naturbeskyttelsesloven.

Bekendtgørelse af lov om planlægning (LBK nr. 883 af 18/08/2004) indeholder bl.a. bestemmelser om regionplanlægning, lokalplanlægning og landzoneadministration. Viborg Amt er myndighed for regionplanlægning og Tjele Kommune er myndighed for lokalplanlægning og landzoneadministration.

I regionplanen for Viborg Amt er Tjele Langsø vist som beskyttet naturtype, og der er beskyttede moser, ferske enge og overdrev omkring og nær ved søen. En række vandløb som fører til og fra søen er også udpeget som beskyttet naturtype. Tjele Langsø er udpeget som et habitatsområde og søen indgår som en del af et EU fuglebeskyttelsesområde, der omfatter selve søen og et område syd for søen. Habitatsområderne er udpeget for at beskytte bestemte naturtyper og arter af dyr og planter. Indenfor de områder der er udpeget i forhold til Habitatsdirektivet, Fuglebeskyttelsesdirektivet og

Ramsarkonventionen, skal amter og kommuner i deres planlægning og administration sikre, at der ikke sker forringelser.

I regionplanen er der også retningslinier for friluftsliv og udendørs sport, og her angives det bl.a. :
”Det er amtsrådets mål, at alle amtets borgere inden for en rimelig afstand fra deres bopæl har mulighed for at dyrke friluftsliv og forskellige former for udendørs sport.” Der er fastlagt nationale- og regionale cykelruter (løber bl.a. nord for Tjele Langsø), og der er peget på søer og vandløb, som er velegnet til sejlads (bl.a. Tjele Langsø og Vorning å og Skals Å – se kortet nedenfor).

I bekendtgørelse om lov om planlægning er anført, at i landzoner må der ikke uden tilladelse fra kommunalbestyrelsen foretages udstykning, opføres ny beboelse, eller ske ændring i anvendelsen af bestående bebyggelse og ubebyggede arealer (dog med nogle undtagelser – f.eks. udstykning, byggeri eller ændret anvendelse i det omfang det udtrykkeligt er tilladt i en lokalplan eller byggeri, der efter bygningsreglementet for småhuse er fritaget for krav om byggetilladelse, og som ikke medfører oprettelse af en ny bolig). For området ved det rekreative område i Vammen er der udarbejdet en lokalplan (lokalplan nr. 54. Rekreativt område ved Tjele Langsø, dateret 13/10 1992). I lokalplanen er bl.a. angivet det område, hvor en toiletbygning kan placeres og forhold om bygningens areal (kan ikke overstige 20 m²) og bygningshøjde (må ikke overstige 3,5 m) samt vilkår for materialevalg m.v.

Den 27. august 2002 er der udarbejdet et notat vedrørende sejlads på Tjele Langsø (ved PC/Tjele Kommune), og her angives :

”Bestemmelser om sejlads på søen er reguleret i Vandløbsloven. Den er i lovens forstand et privat vandløb. Søen er umatrikuleret. Tjele Kommune er vandløbsmyndighed for Tjele Langsø. Almenheden har ret til sejlads med ikke-motordrevne småfartøjer efter lovens § 4, stk. 1. Sejladsretten må ikke være til skade eller ulempe for vandløbet eller for andres jagt, fiskeri og rørsvær. Sejlretten giver i øvrigt ret til at betrede andres ejendom. Vandløbsmyndigheden har mulighed for at fastsætte begrænsning i sejlretten efter § 4 stk. 3. Med hensyn til bredejernes ret til sejlads gælder, at de har ret til at sejle med motor på deres egen del af søen (kilde Ole Olsen, Viborg Amt)”.

Viborg Amt angiver på deres hjemmeside om sejlads på Tjele Langsø : ”Der må sejles på søen i perioden 15. juni til 1. oktober fra kl. 07.00 til en time før solnedgang”.

Der kan være tinglyste servitutter eller brugsrettigheder for arealer, der grænser op til Tjele Langsø, som angiver yderligere vilkår for benyttelse af arealerne og søen.

Sagsgang for gennemførelse af projekter

Med udgangspunkt i projektforslag, lovgivning og indhentede oplysninger ved Viborg Amt og Tjele Kommune kan der gives følgende retningslinier for gennemførelse af projekter :

1. For bygninger og anlæg, der kræver zonetilladelse og tilladelse efter naturbeskyttelsesloven (bade- og bådebroer, toiletbygninger, scene, bålhytte, grillplads, naturlegeplads m.v.) – Der sendes ansøgning til Tjele Kommune med anmodning om, at kommunen videresender ansøgningen til behandling i amtet i henhold til naturbeskyttelsesloven m.v.
2. For anlæg af stier anbefales det, at fastlægge et hensigtsmæssigt stiforløb og eventuelt udarbejde et alternativt stiforløb. Optegne stiforløb på kortmateriale, og beskrive og tegne evt. anlægsarbejder. Tage kontakt til lodsejere og indgå i dialog og forhandling om stien på deres arealer. Efter accept fra alle lodsejere, der berøres af stiforløbet, kan stien etableres f.eks. efter retningslinier som for ”Spør i Landskabet”.

På spørgsmål om hvor omfattende ansøgningsmaterialet skal være for behandling efter naturbeskyttelsesloven oplyste Viborg Amt, at en ansøgning skal indeholde 1) en skriftlig ansøgning til amtet med beskrivelse af anlæggene 2) oversigtskort med placering af bro m.v. – længde af bro samt placering af andre anlæg på kortet.

På spørgsmål om hvor omfattende ansøgningsmaterialet skal være for at opnå en zonetilladelse fra Tjele Kommune, blev det oplyst, at ansøgningen skal indeholde

1) beskrivelse af projektet med angivelse af materialer m.v. 2) oversigtskort 3) tegninger med tværsnit/længdesnit af anlæg 4) beliggenhedsplan for bygninger

Afslutning

Udgangspunktet for de ønskede nye tiltag og anlæg ved Tjele Langsø skal være den positive indgangsvinkel, at det kan lade sig gøre.

Der er allerede udarbejdet beskrivelse for forprojekt om etablering af sti fra Sjørring over Lindum og Bigum til Vammen med mange gode argumenter for at forbedre adgangen til natur og området ved Tjele Langsø. Her kan projektet med stiforløb fra Lindum til Bigum ses som en 1. etape og en prøvesag på forhandling og dialog med lodsejere.

På Tjele Kommune blev der oplyst om strenge krav til bl.a. naturlegepladser. En gang årligt skal der være tilsyn af legepladskonsulent, men herudover skal der føres tilsyn af dem der står for legepladsen, og der skal føres logbog og tegnes forsikring! Det er et regelbundet samfund vi lever i, hvor mange forhold skal afvejes, når nye anlæg skal etableres bl.a. krav om tilsyn og forsikringsforhold ved anlæg af naturlegepladser!

Der er en vis sagsbehandlingstid for ansøgninger om zonetilladelse og tilladelser efter naturbeskyttelsesloven, der også omfatter en klageperiode på 4 uger, og der skal påregnes et sagsforløb fra ansøgningen er sendt til tilladelse/afslag på ansøgningen foreligger på antagelig 2-3 måneder.

En god beskrivelse af projekter også på materialesiden, oversigtskort, tegninger og beliggenhedsplan for bygninger m.v. er nødvendig for at få en ansøgning gennem myndighedsbehandlingen. Sideløbende kan materialet der udarbejdes eventuelt anvendes til ansøgninger om støtte ved f.eks. Friluftsrådet m.v.

Agroplan aps den 26. august 2005

John Rauff Mortensen